

بابانوئل‌ها، حالا سال‌هاست که هدیه بچه‌ها را به کاج‌های نهالستان‌های نشتیفان می‌آورند

سبزه‌های ماندگار

رمة‌ها از دشت آمده‌اند و در آغل‌ها جمع شده‌اند. محصولی روی زمین نمانده. اگر پنبه بوده و خربزه زمستانی، جمع شده و جایی انبار شده است. حالا باد شمال در زمین‌های خلوت و خالی می‌چرخد، در و پنجره‌های چوبی را به هم می‌زند و پره آسبادها را می‌چرخاند. در «نشتیفان» همه چیز مهیای رسیدن فصل سرماست؛ نهالستان‌ها اما انگار پیشاپیش به استقبال بهار رفته باشند، حسابی سبز و خرم هستند. کاج‌ها، که زمستان نمی‌شناسند.

● درخت‌های همیشه سبز

کاج، گونه‌ای درخت از دسته مخروطیان، بدون خزان و همیشه‌سبز است. کاج‌ها به ترتیب در شاخه‌های دانه‌داران، بازدانگان و مخروط‌داران دسته‌بندی می‌شوند. دانه کاج دانه بال‌داری است که به وسیله بخش بال‌مانندی با باد جابه‌جا شده و خود روییده می‌شود.

این درخت همیشه سبز است. درخت‌های کاج برگ‌های سوزنی و باریکی با یک غلاف یا پوشش سبتر و چرب بیرونی دارند. این لایه از تبخیر آب جلوگیری می‌کند. از همین روست که برگ‌های این گونه از درختان چندین سال عمر می‌کنند. وقتی برگ‌های یاد شده می‌ریزند، بی‌درنگ برگ‌های تازه‌ای به جای آن‌ها می‌رویند و شاخه‌های این درختان هیچ‌گاه لخت نیستند و کاجیان را درختان همیشه سبز می‌نامند. همچنین کاج‌ها کهن‌ترین نژاد درخت‌های امروزی هستند. کاج‌ها از شناخته‌شده‌ترین بازدانگان هستند. بازدانگان ریشه، ساقه و برگ دارند؛ ولی گل ندارند.

**درخت‌های
چندصدساله کاج در
گوشه و کنار شهر،
نشان می‌دهد که
کاشت کاج در نشتیفان،
از قدیم مرسوم
بوده است**

● شهر نهالستان‌های کاج

گونه‌های بسیاری از درختان کاج در ایران به ویژه در مناطق شرقی دیده می‌شوند. به دلیل سبز بودن همیشگی شهرداری‌ها، در شهرها و باغات در حاشیه شهرها، مشتری‌های ثابت کاج‌ها هستند؛ کاج‌هایی که بخش عمده آن جایی در شرق خراسان رضوی به عمل می‌آیند؛ در نشتیفان.

نشتیفان تنها شهر باد و آسباد نیست؛ شهر نهالستان‌های کاج هم هست. در خاک خشک و تشنه نشتیفان، در گوشه شرقی خراسان در ۲۱ کیلومتری خواف، چسبیده به کویر «آدم‌مرده» هر گیاهی نتواند پا بگیرد، کاج‌ها خوب پا می‌گیرند. همین ویژگی سبب شده تا در زمین مرغوب نشتیفان به جای آنکه سبزی و صیفی کاشته بشود یا درخت توت، سیب و آلو به بار بنشینند، کاج و تنها درخت کاج پا بگیرد. درخت‌های چندصدساله کاج در گوشه و کنار شهر، نشان می‌دهد که کاشت کاج در نشتیفان، از قدیم مرسوم بوده است؛ همچنان که نهالستان‌ها